

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An in alijs casibus, Regulares iurisdictioni Ordinarii subijciantur. Cap. XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

fius; tum etiam quia Episcopus regulariter non potest exemptos carceri mancipare, ut in *clen. vn. 9. nonnulli de Excess. Pralat.* nisi forte timeatur de iuga Religiosi: tunc enim posset Episcopus ad capturam devenire, ut d. *Fuse. de Vist. lib. 2. cap. 8. num. 8. Rodrig. qq. canon. & regul. to. 2. q. 63. ar. 7. vers. tertio infertur.* & alij apud *Barbos. d. par. 3. all. 105. num. 64. Lozan. in Sum. to. 1. cap. 16. nu. 26.*

7. Obseruant 3. decretum Concilij d. cap. 13. habere locum etiam Regularis in propria ecclesia notorie, & cum scandalo deliquerit, ut censuit Sac. Congregatio teste *Barbos. d. par. 3. all. 105. num. 20.* secus si intra claustra delinquat: tunc enim puni- tio pertinet ad Superiorem monasterij cap. 1. de Priuil. in 6. & censuit eadem Sac. Congregatio: ex quo inferunt DD. apud *Barbos. loco cit.* quod si Regularis ita delinquat intra claustra, ut delicti rumor extra claustrorū metas exiens generet in populo scandalum, non propterea potest ab Episcopo in casu negligentia Superioris Regularis puniri; nec potest hoc casu instare Pralato, ut talē delinquentē puniat, quia hoc delictum non est commissum extra claustra; idem esset, si delictum committatur in Ecclesia clausis ianuis Ecclesie, & solis Regularibus in ea existentibus; quia neque tunc censeretur commissum extra claustra, ut censuit Sac. Congregatio apud *Sperell. d. decis. 3. num. 15.*

8. Vitimō obseruant, quod alij exempti à Iurisdictione Episcopi delinquentes extra locum exemptum regulariter ab ordinario immediatē puniuntur, si delinquant in Diocesi ipsius ordinarij iuxta decretum Concilij Lugdu. relati in cap. 2. de Priuil. in 6. nisi forte priuilegium concessū fuerit cum expressa derogatione dicti Concilij, ut d. *glaf. & DD. ibidem:* vel adesset consuetudo immemorabilis in contrarium, ut censuit Sac. Congregatio Concilij sub die 27. Iunij 1626. teste *Rico. in Prax. for. Eccles. par. 4. ref. 107.*

S V M M A R I V M.

1. Enumerantur alij casus, in quibus Regulares puniri possunt ab Episcopo. & nu. seq. An Inquisitores procedere possint contra Apostatas à Religione, ibidem num. 4. Mulieres ad habitum tertij ordinis admittenda non sunt, nisi cum licentia Ordinarij, & à quibus predictae mulieres abstinere debeāt, ibidem n. 14. & 25.

C A P. XIX.

An in alijs casibus Regulares Iurisdictioni ordinarij subiciantur.

Lures alij casus à Doctoribus referuntur, in quibus Regulares ab Ordinarijs locorum puniri possunt nos vero

verò notabiliores hic recensendi- 4
mus. Primò igitur potest Epi-
scopus animaduertere in Regu-
lares, qui absque habitu incedunt
extra monasterium, *vt dicunt*
DD. apud Barbof. de offic. & pot.
Episc. par. 3. all. 105. num. 61.

2. Secundò ex decreto Concilij
Tridentini *sess. 21. de ref. cap. ult.*
Ordinarij locorum possunt pro-
hibere Regularibus, nè incon-
sultis ipsis ordinarijs indulgentias
de nouo concessas publicent in
eorum Ecclesijs, *vt censuit Sac.*
Congreg. teste Bonacio. de Censu.
in partic. disp. 2. quest. 3. pun. 30.
num. 9. quo casu Regulares con-
trauenientes possunt ab Episco-
po carcerari, excommunicari, &
alijs penis puniri *Zerol. in Prax.*
episc. 1. par. ver. indulgentia 8. ad
tertium Gened. pp. 99. canon. 9. 26.
num. 32. & alij apud Barbof. d. p.
3. all. 105. nu. 4. posse tamen Re-
gulares absque vlla licentia Or-
dinarij publicare indulgentias
olim sibi à Summis Pontificibus
concessas censuit eadem Sac. Cõ-
gregatio *teste Bonacio. loco cit.*

3. Tertiò, Regulares fugitiui, & 6
Apostataz ab Ordinarijs locorum,
vbi moram trahunt, in carceres
conijci possunt, siue habitum re-
gularem deserant, siue non: de-
bent tamen suis Superioribus
consignari secundum regularia
instituta puniendi *ex Constitu-*
tione 26. Urbani VIII. & ex de-
creto Sac. Congregationis Concilij,
quod refert Lezan. in Sum. qq. reg. 7
tom. 1. cap. 16. num. 17. Barbof. post
3. p. tractatus de offic. & pot. episc.
fol. 62. num. 10. ubi dicitur quod

An verò Inquisitores procede-
re possint contra Apostatas à Re-
ligione? Resp. negatiuè, nisi vel
transcant ad partes hereticorum
cum eis communicantes, vel ha-
bitum lacerent, pedibusque con-
culcent, vel blasphemias contra
Religionem euomant, vel aliud
faciant contra determinationem
ecclesiæ, vxorem ducendo &c. vel
si per annum in excommunica-
tione persisterint negligentes ad
Religionem redire, *vt tradunt*
DD. apud Dian. par. 4. tr. 7. ref. 3.
verf. quæro igitur primo, cum seq.

5. Quarto, Regulares sine licen-
tia suorum Superiorum non pos-
sunt se subijcere obsequio alicuius
Prælati, Principis, vel vniuersi-
tatis, aut alterius cuiuscumque
personæ: alias tamquam inobe-
diētes arbitrio suorum Superio-
rum sunt puniendi *ex Concilio*
Tridentino sess. 25. de Regul. c. 4.
& locorum ordinarij possunt eo-
rundem Superiorum negligē-
tiam supplere, *vt ex cap. quanto*
de offic. ordin. notat Vulp. in Prax.
for. eccles. cap. 41. num. 17.

6. Quintò, potest Episcopus in
Regularium ecclesijs vti baldachino eo tempore, quo in eisdē
ecclesijs Pontificalia exercere
voluerit, & contradicentes cen-
suris, & penis cogere *ex decreto*
Sac. Congregationis apud Vulp. d.
cap. 42. num. 18. Lezan. in Sum. qq.
Regul. tom. 1. cap. 11. nu. 3. Barbof.
de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 80.
7. Sextò potest Episcopus coniu-
gem inualidè professum, puta si
absque consensu alterius coniu-
gis professionem emisit, è mona-
sterio

sterio extrahere, & cogere, nē de-
tineatur, *Lezan. in Sum. to. 1. d. 1.*
cap. 11. num. 22: quia in tali casu
Episcopus potius exercet pro-
prium munus, vt videlicet matri-
monij iura seruentur.

8 Septimò, tam Episcopi, quam
Inquisitores hæreticæ prauitatis
procedere possunt contra Regu-
lares audentes in publicis, vel pri-
uatis concionibus, & sermonibus,
conclusionibus, scriptis, seu collo-
quijs asserere, quod Beatissima
Virgo fuerit concepta cum pec-
cato originali *ex decreto Pauli*
Quinti & Greg. XV. apud Barbos.
de offic. & pot. Epis. par. 3. all. 105.
num. 58. & 59. vbi etiam subdit,
quod fratres ordinis Prædicato-
rum in priuatis eorum colloquijs
seu conferentijs inter se dumta-
xat, & non inter alios, seu cum
alijs de materia eiusdem Conce-
ptionis B. Mariæ differere, & tra-
ctare possunt *ex consuet. Greg. XV.*
incip. Eximij, atque singulares fru-
ctus.

9 Obseruat etiam Lezan, in
Sum. 99. reg. tom. 1. cap. 20. nu. 12.
quod asserentes negatiuam opi-
nionem, videlicet quod non fue-
rit concepta cum peccato origi-
nali, aliam opinionem impugna-
re, aut de ea aliquo modo agere,
seu tractare non debent: alias ab
ordinarijs locorum, & Inquisito-
ribus, etiamsi Regulares excepti
sint, puniantur *ex decretis ad*
Summorum Pontificum.

9 Octauò Episcopus Regulares
die Sabbathi maioris hebdoma-
dæ cāpanas in ecclesijs suis pul-
santes, antequam campana Ca-

thedralis, vel maioris Ecclesiæ
pulletur, punire potest pœna du-
catorum 100. *vt in Constitut. 17.*
Leonis X. incip. Sacro approbante
Concilio 9. & vt debitus, quam
refert Barbos. d. alleg. 105. num. 70.
& censuit Sac. Congregatio apud
Vulp. in Prax. iudic. capit. 42. nu-
mer. 15.

10 Nonò tenentur Regulares ser-
uare interdicta ab ordinarijs pro-
mulgata *ex Cōc. Trid. sess. 25. de Re-*
gul. cap. 12. Clem. 1. de Sent. excom.
vbi non seruantes ipso facto ex-
communicantur: dicit tamen
Ricci. in Prax. For. Eccles. parte 3.
ref. 250. hoc esse intelligendum
de interdictis generaliter latis, nō
autem particularibus; quia Epi-
scopus non potest particulariter
interdicere ecclesiam exemptā.

Addit Lezan. in *Sum. to. 1. cap.*
9. num. 29. quod tenentur Regu-
lares huiusmodi interdicta ser-
uare, siue sint valida, siue non,
quando ea obseruat Cathedra-
lis, matrix, aut parochialis Eccle-
sia.

11 Decimò Regulares, qui extra
loca, vbi eorum monasteria exi-
stunt, elemosinas quærere volue-
rint, tenentur suorum superiorū
licentiam ordinario ostendere,
ex decreto Sac. Congregationis Cō-
cilij apud Barbos. d. part. 3. all. 105.
num. 51. & all. 109. numer. 10. ad-
ditque Sperell. *dec. 38. numer. 29.*
quod potest Episcopus prohibe-
re, nē prædicti Regulares ele-
mosinas quærant absque eius li-
centia, & contrauenientes possunt
ab eodem Episcopo carcerari.

12 Vndecimò administrantes bona

ad Monasteria monialium etiam Regularibus subiectarum pertinentia, sine secularibus sint, sine Regularibus, Episcopo loci adhibitis etiam superioribus Regularibus singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas reddere tenentur, ad idque iuris remedijs, ac censuris ecclesiasticis cogi, & compelli possunt: licetque Episcopo ex rationabili causa Superiores regulares monere, ut tales administratores amoveant, ijsque Superioribus id facere detrectantibus, aut negantibus, potest Episcopus predictos administratores amovere quoties, & quando opus esse iudicauerit *ex Constitutione Greg. XV. incip. Insuperabili, quam refert Vulp. in Prax. iudic. c. 42. n. 28.*

13 Duodecimo Episcopus punire potest Superiores, & Praelatos regulares, qui Religiosos alterius ordinis etiam laxioris ob iurgia, contentiones, leuitatem, vel malefacta fugientes recipere, vel retinere presumunt *ex Constitut. Pij V. incip. Quacunque, quam refert Barbosa, post 3. part. tractatus de officio & potestate Episcopi, constit. 20.*

14 Decimotertio, Mulieres, ad habitum tertij Ordinis admittæ abstinere debent a velo supra caput, a pectorali, & a patientia, alias si hæc tria, vel horum aliquid deferre deprehensæ fuerint, ad illa dimittenda etiam per censuras Ecclesiasticas ab ordinarijs locorum possunt compelli *ex decreto Sac. Congregationis Episcopi & Regul. apud Lauor. var. e-*

Lucubr. tit. 2. cap. 11. numer. 103. id autem mulieribus Tertiarijs ideo prohibitum fuit, ne videantur esse Moniales, ut d. Lezan. in Sum. tom. 2. c. 14. n. 40. vbi etiam notat, posse Tertiarias Ordinis Carmelitarum deferre patientiam non quidem eo modo, quo Fratres, ac Moniales Ordinis, sed breuiiores, & strictiores: quia predicta patientia est habitus proprius dicti Ordinis.

15 Notandum est etiam, quod ad dictum habitum non sunt admittendæ, & recipiendæ, nisi mulieres probatæ vitæ, ac bonis moribus præditæ, atque in ætate saltem 40. annorum constitutæ, quæ de proprio habeant vnde sufficienter viuere possint: prætere qua requiritur licentia Ordinarii, quæ non aliter concedere debet, nisi de predictis præuio examines diligenti sibi constiterit *ex dicto decreto Sacre Congregat. vbi etiam prohibetur, ne præditæ mulieres cum alijs viris, quam cum consanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu sibi coniunctis cohabitent.*

16 Decimoquarto, possunt ordinarij in casibus, in quibus habent facultatem visitandi Monasteria Regularium, excommunicare eosdem Regulares visitationem impediens etiam non adhibitis monitionibus in ipso actu manifesta violentiæ sibi illatæ, *ut d. Ricc. in Prax. for. Eccles. part. 4. ref. 577. vbi etiam addit, posse eorundem ordinarij iussu portas frangi, si Regulares illas claudant ad effugiendam huiusmodi visitatio-*

tationem.

17 Decimoquintò, In Monasterijs Monachorum, vbi commodè fieri potest, lectio Sacre Scripture habenda est: qua in re si Abbates negligentes fuerint, Episcopi locorum in hoc vti sedis Apostolicæ delegati eos ad id opportunis remedijs compellere debent *ex Conc. Trident. sess. 5. de ref. capit. 1.* huiusmodi autem opportuna remedia esse excommunicationem censet Lezan. *in Summ. qq. reg. tom. 1. cap. 11. num. 11.*

Observat etiam Rodriq. & Peirvin. apud. eundem Lezan. vbi supra tom. 1. cap. 9. nu. 48. quod Concilij decreto satis fit, si habeatur lectio Theologiæ Scholasticæ, vel moralis.

18 Decimosextò, si ab Episcopo ante inceptam ordinationem inhibitum fuerit sub pœna excommunicationis, nè quis ad ordinationem accedat non examinatus nec approbatus, vel sine litteris dimissorijs, hæc excommunicatio afficeret etiam Regulares, quia in illo actu subduntur Episcopo *Nau. in Man. cap. 25. n. 72. Lezan. in Sum. qq. reg. cap. 14. num. 22. & alij, quos refert, & sequitur Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 10. nu. 23.*

S V M M A R I V M

- 1 Quando Episcopus possit procedere per censuras ecclesiasticas contra Regulares.
- 2 An Episcopus possit excommunicatos declarare Regulares, qui in aliquam censuram inciderint.

3 Quid si Regulares Sacramenta Eucharistia, & extreme Unctionis ministraverint, sine licentia Parochi.

C A P. VI.

An Episcopus in ijs casibus, in quibus Iurisdictionem habet in Regulares, possit contra eos per censuras ecclesiasticas procedere.

Egant DD. quos refert & sequitur Quarant. in ver. Precedentia. vers. an in casu. Vnde Vulp. in Prax. Iudic. cap. 42. n. 26. censet. Episcopum posse quidem censuris cogere Regulares in casibus, in quibus in iure communi, vel in Concilio specificè datur hæc potestas, sed non in alijs: cuius sententiam probabilem dicit Lezan. in Sum. 10. 1. c. 11. num. 14.

Sed contrarium Sac. Congreg. declaravit die 7. Februarij 1633. videlicet, Episcopum posse etiam sub censuris ecclesiasticis compellere Regulares in ijs casibus, in quibus in eos illi tribuitur Iurisdictione iure communi, Sac. Concilio, ac cõstitutionibus Apostolicis, vt refert Lezan. in Sum. 10. 3. ver. Exemptio Regularium n. 13. & ita etiã tenent DD. apud Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. alleg. 105. n. 13.

Verù hoc non procedit quoad Regulares habentes privilegium, quod